

Životopis pamětníka

Jméno a příjmení : Ladislav Tměj

Datum narození a místo: 10. 7. 1933 v Osíku u Litomyšle

Dětství: Prožil v Osíku u Litomyšle. Rodina hospodařila na statku o velikosti 17 hektarů. Ladislav Tměj na něm už jako malý chlapec pomáhal, později měl statek převzít. V Osíku chodil do obecné školy, následně navštěvoval chlapeckou školu v Litomyšli (dnešní ZŠ Zámecká). Otec byl tajemníkem místní pobočky lidové strany.

Situace rodiny po roce 1948: Rodina pamětníka se dostala do problémů v okamžiku, kdy se komunisté rozhodli přistoupit ke kolektivizaci zemědělství. Také v Osíku došlo postupně k vytvoření JZD, rodina pamětníka však chtěla hospodařit soukromě.

Sled základních událostí:

Dne 3. května 1950 rodině za nejasných okolností shořela stodola – spolu s ní také většina strojů a povozů, které v ní byly uloženy. Pro pamětníka to byla jedna z nejtěžších chvil života – několik dní nevěděl, jak žít dál. Nakonec ale uvěřil, že se podaří všechny problémy zvládnout.

V roce 1953 byl otec pamětníka kvůli nedodržení termínu dodávek obilí (dodávky stanoveny už na 15. září – rodina však obilí mlátila na vypůjčené mlátičce – a mohla jej tedy vymlátit až poté, co měl majitel hotovo) zatčen a později odsouzen na jeden rok do vězení. Vězněn byl na Borech v Plzni. Po návratu zpět chtěl pokračovat v hospodaření.

V polovině ledna 1955 byl otec pamětníka znovu zatčen. Dne 25. ledna 1955 byl pak Krajským soudem v Pardubicích odsouzen pro trestný čin velezrady na 11 let odnětí svobody a k propadnutí majetku. Vězněn byl na Mírově a v Leopoldově. Propuštěn byl až na základě amnestie v roce 1960. Pamětník byl v té době druhým rokem na vojně.

Na hospodářství zůstala sama matka pamětníka. V roce 1955 dostala přípis k vystěhování. Protože za stejný rok neuhradila daň z nemovitosti (z poloviny majetku, který jí po manželovi zůstal – a z něhož byla v podstatě vyhnána – obdržela v roce 1959 od finančního odboru Rady ONV v Litomyšli obsílku o dlužné částce. Jelikož neměla na její zaplacení, nabídla svoji polovinu z původních 17 ha hospodaření státu. Příběh jednoho selského statku se tak uzavřel. Rodina pamětníka se přestěhovala z Osíka do Nových Hradů. Na svůj statek se mohla vrátit až po roce 1989.